

CInMED

Institut za lijekove
i medicinska sredstva Crne Gore

**IZVJEŠTAJ O POTROŠNJI LJEKOVA
U CRNOJ GORI
2018. GODINA**

Na osnovu člana 93 i 107 Zakona o Ljekovima („Sl.list CG”, br. 56/11 i br. 06/13) i Pravilnika o obliku, sadržaju, periodu za koji se dostavlja i načinu dostavljanja izvještaja o prodaji lijekova („Sl.list CG“ br. 02/13), Agencija za lijekove i medicinska sredstva je pripremila izvještaj o potrošnji lijekova u Crnoj Gori za 2018. godinu.

Za izradu izvještaja su korišćeni podaci o prometu registrovanih veledrogerija koje su obavljale promet sa Ljekovima u 2018. godini u Crnoj Gori (14 privatnih i 1 državna), tj. njihovi izvještaji o prodaji lijekova u Crnoj Gori iz 2018. godine.

U bazi podataka Agencije za praćenje potrošnje, lijekovi su svrstani po klasifikaciji Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) po ATC grupama i po internacionalnim nezaštićenim nazivima (INN).

Svi izvještaji o potrošnji lijekova koji su bili u prometu, su iskazani brojem definisanih dnevnih doza na 1000 stanovnika na dan (DDD/1000/dan) i ukupnim iznosom u eurima, prema veleprodajnim cijenama.

Za preračun DDD-a, korišćena je metodologija WHO, a za izračun je korišćen broj stanovnika u Crnoj Gori iz 2018. godine, prema službenim podacima Zavoda za statistiku Crne Gore (MONSTAT). Za izračunavanje DDD/1000/dan po gradovima uzet je broj stanovnika u pojedinim gradovima, u 2018. godini takođe prema službenim podacima Zavoda za statistiku Crne Gore (MONSTAT).

Prikazani su i odvojeni podaci o bolničkoj i vanbolničkoj potrošnji lijekova.

U Crnoj Gori, u 2018.godini, dobijeni podaci o ukupnoj potrošnji lijekova ukazuju da je potrošnja iznosila **1213,11 DDD/1000/dan**, odnosno, ukupno **85.664.995,02€**.

U iznos od **85.664.995,02€** je uračunata ukupna potrošnja svih lijekova , uključujući i lijekove koji nemaju definisanu ATC klasifikaciju, homeopatski, herbalni lijekovi, kao i lijekovi koji nemaju DDD, njihova ukupna potrošnja iznosi **342.614,16€**.

Prema podacima dobijenim od Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, za potrebe javnih zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori, za lijekove koji su nabavljeni na teret sredstava Fonda u 2018. godini je izdvojeno **59.384.849,45€**, što predstavlja **69,32%** od ukupno utrošenih sredstava za lijekove u Crnoj Gori tokom 2018. godine.

Agencija za lijekove i medicinska sredstva je koristeći podatke o potrošnji lijekova, objavila i analizu potrošnje “Potrošnja lijekova u Crnoj Gori - Uporedna analiza za period 2017– 2018.”

Izveštaji o potrošnji za 2018. obuhvataju sledeće tabele:

Tabela 1: Ukupna potrošnja lijekova u 2018. godini prema DDD/1000/dan po glavnoj grupi ATC klasifikacije

Tabela 2: Ukupna potrošnja lijekova u 2018. godini u eurima po glavnoj grupi ATC klasifikacije

Tabela 3: Prvih 10 lijekova po potrošnji u DDD/1000/dan u 2018. godini

Tabela 4: Prvih 10 lijekova po potrošnji u eurima u 2018. godini

Tabela 5: Prvih 10 lijekova u 2018. godini po DDD/1000/dan, vanbolnička potrošnja

Tabela 6: Prvih 10 lijekova u 2018. godini po potrošnji u eurima, vanbolnička potrošnja

Tabela 7: Prvih 10 lijekova u 2018. godini po DDD/1000/dan, bolnička potrošnja

Tabela 8: Prvih 10 lijekova u 2018. godini po potrošnji u eurima, bolnička potrošnja

Tabela 9: Prvih 10 lijekova u 2018. godini za opštinu Podgorica po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 10: Prvih 10 lijekova u 2018. godini za opštinu Podgorica po vrijednosti u eurima

Tabela 11: Prvih 10 lijekova u 2018. godini za opštinu Nikšić po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 12: Prvih 10 lijekova u 2018. godini za opštinu Nikšić po vrijednosti u eurima

Tabela 13: Prvih 10 lijekova u 2018. godini za opštinu Bijelo Polje po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 14: Prvih 10 lijekova u 2018. godini za opštinu Bijelo Polje po vrijednosti u eurima

Tabela 15: Prvih 10 lijekova u 2018. godini za opštinu Bar po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 16: Prvih 10 lijekova u 2018. godini za opštinu Bar po vrijednosti u eurima

Tabela 17: Prvih 10 lijekova u 2018. godini za opštinu Berane po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 18: Prvih 10 lijekova u 2018. godini za opštinu Berane po vrijednosti u eurima

Tabela 1

Ukupna potrošnja lijekova u 2018. godini po vrijednosti DDD/1000/dan prikazana po glavnim anatomskim grupama ATC klasifikacije			
R.br.	ATC	Nazivi glavnih ATC grupa	DDD/1000/dan
1	C	Kardiovaskularni sistem (lijekovi koji djeluju na kardiovaskularni sistem)	413,22
2	B	Krv i krvotvorni organi (lijekovi za liječenje bolesti krvi i krvotvornih organa)	312,81
3	A	Alimentarni trakt i metabolizam (lijekovi koji djeluju na bolesti digestivnog sistema i metabolizma)	128,53
4	N	Nervni sistem (lijekovi koji djeluju na nervni sistem)	117,56
5	M	Mišićno-kostni sistem (lijekovi za bolesti mišićno-kostnog sistema)	79,28
6	R	Respiratorni sistem (lijekovi za liječenje bolesti respiratornog sistema)	69,18
7	H	Hormonski preparati za sistemsku primjenu, isključujući polne hormone i insuline	32,01
8	J	Antiinfektivni lijekovi za sistemsku primjenu	27,21
9	G	Genitourinarni sistem i polni hormoni (lijekovi za liječenje genitourinarnog sistema i polni hormoni)	24,64
10	L	Antineoplastici i imunomodulatori	6,18
11	S	Senzorni organi (lijekovi koji djeluju na oko i uho)	1,34
12	P	Antiparazitni proizvodi, insekticidi i sredstva za zaštitu od insekata	0,90
13	D	Koža i potkožno tkivo (lijekovi za liječenje bolesti kože i potkožnog tkiva)	0,17
14	V	Ostalo	0,09

Tabela 2

Ukupna potrošnja lijekova u EUR u 2018. godini prikazana po glavnim anatomskim grupama ATC klasifikacije			
R.br.	ATC	Nazivi glavnih ATC grupa	Iznos (EUR)
1	L	Antineoplastici i imunomodulatori	20.534.446,33
2	A	Alimentarni trakt i metabolizam (lijekovi koji djeluju na bolesti digestivnog sistema i metabolizma)	11.301.078,56
3	B	Krv i krvotvorni organi (lijekovi za liječenje bolesti krvi i krvotvornih organa)	10.222.682,08
4	C	Kardiovaskularni sistem (lijekovi koji djeluju na kardiovaskularni sistem)	9.639.978,97
5	J	Antiinfektivni lijekovi za sistemsku primjenu	7.742.359,68
6	N	Nervni sistem (lijekovi koji djeluju na nervni sistem)	6.643.885,74

7	R	Respiratorni sistem (lijekovi za liječenje bolesti respiratornog sistema)	6.572.511,85
8	M	Mišićno-kostni sistem (lijekovi za bolesti mišićno-kostnog sistema)	3.362.123,22
9	G	Genitourinarni sistem i polni hormoni (lijekovi za liječenje genitourinarnog sistema i polni hormoni)	3.081.930,40
10	H	Hormonski preparati za sistemsku primjenu, isključujući polne hormone i insuline	2.117.171,56
11	D	Koža i potkožno tkivo (lijekovi za liječenje bolesti kože i potkožnog tkiva)	1.550.105,87
12	S	Senzorni organi (lijekovi koji djeluju na oko i uho)	1.478.270,94
13	V	Ostalo	937.969,14
14	P	Antiparazitni proizvodi, insekticidi i sredstva za zaštitu od insekata	137.866,52

Tabela 3

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	155,43
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	70,64
3	C09AA05	ramipril	58,31
4	B03BA03	hidroksokobalamin	50,96
5	M01AB05	diklofenak	42,29
6	C08CA01	amlodipin	32,12
7	C09BA09	fosinopril, hidrolortiazid	28,11
8	C09AA09	fosinopril	27,37
9	A10BA02	metformin	25,99
10	C09BA03	lizinopril, hidrolortiazid	20,32

Tabela 4

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L01XC03	trastuzumab	1.822.712,00
2	B01AE07	dabigatraneteksilat	1.500.689,69
3	L01XC07	bevacizumab	1.443.473,89
4	R03AK06	salmeterol, flutikazon	1.301.436,25
5	B01AB05	enoksaparin natrijum	1.173.140,15
6	B05XA03	natrijum hlorid	1.112.984,26
7	M01AE01	ibuprofen	1.020.663,21

8	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	972.081,11
9	M01AB05	diklofenak	935.521,93
10	L01XC18	pembrolizumab	917.230,80

Tabela 5

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini po vrijednosti DDD/1000/dan - VANBOLNIČKA POTROŠNJA			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	153,01
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	70,35
3	C09AA05	ramipril	58,04
4	B03BA03	hidroksokobalamin	47,15
5	M01AB05	diklofenak	41,84
6	C08CA01	amlodipin	32,01
7	C09BA09	fosinopril, hidrohloriazid	27,96
8	C09AA09	fosinopril	27,16
9	A10BA02	metformin	25,86
10	C09BA03	lizinopril, hidrohloriazid	20,23

Tabela 6

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini po iznosu u EUR - VANBOLNIČKA POTROŠNJA			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	B01AE07	dabigatraneteksilat	1.495.167,65
2	R03AK06	salmeterol, flutikazon	1.282.628,91
3	M01AE01	ibuprofen	1.016.411,24
4	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	968.481,77
5	M01AB05	diklofenak	928.730,54
6	A10AE05	insulin detemir	892.520,26
7	A10AE04	insulin glargin	871.973,96
8	C07AB07	bisoprolol	847.164,60
9	R03AK07	formoterol, budesonid	809.036,27
10	C09BA09	fosinopril, hidrohloriazid	790.476,44

Tabela 7

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini po vrijednosti DDD/1000/dan - BOLNIČKA POTROŠNJA			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BA03	hidroksokobalamin	3,81
2	B03BB01	folna kiselina	2,41
3	B01AB05	enoksaparin natrijum	1,64
4	H02AB04	metilprednizolon	1,20
5	H02AB02	deksametazon	0,93
6	A02BC02	pantoprazol	0,89
7	N05BA01	diazepam	0,65
8	J01DD04	ceftriakson	0,61
9	N02BB02	metamizol natrijum	0,51
10	A02BA02	ranitidin	0,50

Tabela 8

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini po iznosu u EUR - BOLNIČKA POTROŠNJA			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L01XC03	trastuzumab	1.822.712,00
2	L01XC07	bevacizumab	1.442.419,65
3	L01XC18	pembrolizumab	917.230,80
4	L04AB02	infilksimab	838.427,44
5	L01XC02	rituksimab	830.042,20
6	L01XC13	pertuzumab	783.389,46
7	B05XA03	natrijum hlorid	704.213,94
8	B01AB05	enoksaparin natrijum	557.119,57
9	A16AB02	imigluceraza	537.855,70
10	J06BA02	imunoglobulin, normalni, humani, za intravaskularnu primjenu	534.724,82

Tabela 9

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini u opštini Podgorica po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	167,38
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	77,46

3	C09AA05	ramipril	48,67
4	B03BA03	hidroksokobalamin	45,17
5	M01AB05	diklofenak	41,29
6	C08CA01	amlodipin	35,44
7	C09AA03	lizinopril	28,73
8	C09AA09	fosinopril	27,52
9	C09BA03	lizinopril, hidrolortiazid	25,61
10	C09BA09	fosinopril, hidrolortiazid	23,87

Tabela 10

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini u opštini Podgorica po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L01XC03	trastuzumab	1.788.499,20
2	L01XC07	bevacizumab	1.406.527,55
3	L01XC02	rituksimab	1.247.907,22
4	L04AB02	infliksimab	891.273,84
5	L04AC07	tocilizumab	521.257,02
6	J06BA02	imunoglobulin, normalni, humani, za intravaskularnu primjenu	472.061,01
7	H01AC01	somatropin	448.299,25
8	B01AB05	enoksaparin natrijum	433.854,39
9	R03AK06	salmeterol, flutikazon	430.837,32
10	J05AX08	raltegravir	408.699,96

Tabela 11

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini u opštini Nikšić po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	169,04
2	B03BA03	hidroksokobalamin	98,20
3	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	68,92
4	M01AB05	diklofenak	49,95
5	C09AA05	ramipril	43,03
	C08CA01	amlodipin	38,84
6	C09BA03	lizinopril, hidrolortiazid	37,57
8	C09BA09	fosinopril, hidrolortiazid	30,20
9	C09AA09	fosinopril	25,27
10	C09AA03	lizinopril	24,12

Tabela 12

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini u opštini Nikšić po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	R03AK06	salmeterol, flutikazon	267.090,73
2	L01BA04	pemetreksed	169.627,31
3	R03AK07	formoterol, budesonid	161.380,66
4	L04AB01	etanercept	158.663,34
5	N05AX08	risperidon	157.715,36
6	B05XA03	natrijum hlorid	144.194,91
7	A10AE05	insulin detemir	112.595,50
8	A02BA02	ranitidin	102.069,06
9	R03AK03	fenoterol, ipratropijum bromid	98.978,86
10	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	96.639,12

Tabela 13

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini u opštini Bijelo Polje po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	87,40
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	64,00
3	C08CA01	amlodipin	62,11
4	B03BA03	hidroksokobalamin	58,10
5	C09BA09	fosinopril, hidrohloriazid	55,03
6	M01AB05	diklofenak	47,22
7	C09AA09	fosinopril	30,81
8	A10BA02	metformin	26,60
9	N05BA06	lorazepam	23,19
10	C07AB02	metoprolol	19,28

Tabela 14

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini u opštini Bijelo Polje po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	B01AE07	dabigatraneteksilat	180.801,16
2	A10AE04	insulin glargin	115.040,87
3	C09BA09	fosinopril, hidrohloriazid	92.122,52
4	L03AB08	interferon beta-1b	88.874,28

5	R03AK06	salmeterol, flutikazon	87.827,56
6	A10AE05	insulin detemir	76.041,24
7	L04AB01	etanercept	60.416,32
8	B05XA03	natrijum hlorid	57.947,29
9	M01AB05	diklofenak	57.070,37
10	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	55.809,70

Tabela 15

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini u opštini Bar po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	153,73
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	78,22
3	B03BA03	hidroksokobalamin	58,71
4	C09AA05	ramipril	49,01
5	M01AB05	diklofenak	43,89
6	C08CA01	amlodipin	29,28
7	C09BA09	fosinopril, hidrohloriazid	26,93
8	A10BA02	metformin	24,75
9	N05BA08	bromazepam	23,50
10	C09AA09	fosinopril	21,67

Tabela 16

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini u opštini Bar po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	A10AE05	insulin detemir	117.623,02
2	L01XE15	vemurafenib	106.286,40
3	R03AK06	salmeterol, flutikazon	91.189,93
4	L01XE01	imatinib	81.065,76
5	A10AE04	insulin glargin	80.834,56
6	B01AB05	enoksaparin natrijum	79.605,71
7	B02BD02	koagulacioni faktor VIII, humani	74.982,13
8	L01XE04	sunitinib	74.701,50
9	M01AE01	ibuprofen	74.497,57
10	B05XA03	natrijum hlorid	71.353,46

Tabela 17

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini u opštini Berane po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	139,17
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	74,15
3	C09AA05	ramipril	58,34
4	M01AB05	diklofenak	56,94
5	C08CA01	amlodipin	53,84
6	A10BA02	metformin	33,03
7	C09BA09	fosinopril, hidrohloriazid	32,61
8	B03BA03	hidroksokobalamin	29,65
9	C09AA02	enalapril	29,28
10	N05BA06	lorazepam	28,60

Tabela 18

10 najkorišćenijih lijekova u 2018. godini u opštini Berane po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	B01AE07	dabigatraneteksilat	160.409,36
2	R03AK06	salmeterol, flutikazon	69.143,20
3	A10AE04	insulin glargin	65.031,29
4	B01AD11	tenekteplaza	59.467,65
5	J01DD04	ceftriakson	55.189,92
6	L04AB01	etanercept	52.634,84
7	B01AB05	enoksaparin natrijum	51.933,78
8	B05XA03	natrijum hlorid	51.033,63
9	J05AX67	ombitasvir, paritaprevir, ritonavir	48.908,40
10	L01XE06	dasatinib	44.138,38